

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-1067

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse,
mr. M.E.J. Bracco Gartner, leden en mr. S.J.A. Koster, secretaris)

Klacht ontvangen op	29 maart 2022
Ingediend door	Mevrouw [naam 1], verder te noemen consument 1, en de heer [naam 2], verder te noemen consument 2, hierna gezamenlijk ook wel de consumenten genoemd
Tegen	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Datum uitspraak	15 december 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering (gedeeltelijk) toegewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit het pensioenreglement

Samenvatting

Pensioenverzekering. De consumenten vorderen dat de pensioenuitvoerder zijn administratie aanpast zodat J niet langer als begunstigde voor het bijzonder partnerpensioen wordt aangemerkt. Hoewel de pensioenuitvoerder in beginsel mocht afgaan op informatie die hij van de werkgever ontving, zal – gelet op de gemotiveerde betwisting van de juistheid van deze informatie door de consumenten – de pensioenuitvoerder inzichtelijk moeten maken dat J inderdaad kwalificeert als partner zoals bedoeld in het pensioenreglement. De pensioenuitvoerder is hierin niet geslaagd. Hij zal zijn administratie dan ook moeten wijzigen. Gelet op het addendum bij het pensioenreglement bestaat per 1 januari 2002 aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van consument 2. De vorderingen worden gedeeltelijk toegewezen.

I. Procedure

- I.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consumenten; 2) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder; 3) de repliek van de consumenten; 4) de dupliek van de pensioenuitvoerder; 5) de aanvullende reactie van de pensioenuitvoerder en 6) de aanvullende reactie van de consumenten.
- I.2 De consumenten zijn uitgenodigd voor een (digitale) hoorzitting maar hebben kenbaar gemaakt geen gebruik te willen maken van deze uitnodiging. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- I.3 De consumenten en de pensioenuitvoerder hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consumenten zijn op 22 maart 2004 een geregistreerd partnerschap aangegaan. Op 25 mei 2005 is dit geregistreerde partnerschap omgezet in een huwelijk.
- 2.2 Consument 1 nam via een voormalig werkgever tot en met 31 augustus 2002 deel in een door de pensioenuitvoerder uitgevoerde pensioenregeling.
- 2.3 Consument 1 heeft, in de periode dat zij bij de werkgever in dienst was, enige tijd op hetzelfde adres gewoond met een collega (hierna 'J').
- 2.4 In de brief die de pensioenuitvoerder op 10 november 2021 en 3 december 2021 aan consument 2 stuurt wordt consument 1 aangehaald als zijnde zijn ex-partner. Ook staat in de brieven dat consument 2 recht heeft op een deel van het door consument 1 bij de pensioenuitvoerder opgebouwde pensioen.
- 2.5 Per brief van 19 januari 2022 heeft de pensioenuitvoerder consument 1 het volgende geschreven:

*“U heeft een pensioen bij ons. We hebben in de Basisregistratie Personen gezien dat u op 8 februari 2002 bent gescheiden van de heer [voorletters en achternaam J]. In deze brief leest u wat dit betekent voor uw pensioen. (...)
Met uw pensioenverzekering bouwt u pensioen op voor uzelf. En ook voor uw partner als u komt te overlijden. Dat noemen we partnerpensioen. Uw scheiding heeft gevolgen voor dit partnerpensioen. Uw ex-partner krijgt namelijk het partnerpensioen dat tot de scheidingsdatum is opgebouwd. (...)”*
- 2.6 Naar aanleiding van voornoemde brief hebben de consumenten bij de pensioenuitvoerder een klacht ingediend.
- 2.7 Voor de beoordeling van de klacht is het per 1 januari 1995 van kracht zijnde pensioenreglement (hierna 'het pensioenreglement'), alsmede het addendum per 1 januari 2002 van belang. De relevante bepalingen uit het pensioenreglement en het addendum zijn opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

De klacht en vordering

- 2.8 Volgens de consumenten heeft de pensioenuitvoerder J niet mogen aanmerken als voormalige partner van consument 1 over de periode 1 november 1998 tot 8 februari 2002. J kan hierdoor ten onrechte aanspraak maken op bijzonder partnerpensioen. Consument 1 heeft J nooit bij de pensioenuitvoerder als zodanig aangemeld. Bovendien heeft zij nimmer een gezamenlijke huishouding met J gehad of is zij met hem gehuwd geweest. Er was ook geen sprake van affectieve relatie met J.

- 2.9 Aangezien de verstandhouding tussen consument I en J in het verleden ernstig verstoord is geraakt, ervaart zij deze situatie dan ook als zeer kwetsend. Ook de correspondentie van de pensioenuitvoerder waarin consument 2, met wie zij gehuwd is, haar ex-partner wordt genoemd, heeft haar een vervelend gevoel gegeven.
- 2.10 De consumenten vorderen dat de pensioenuitvoerder J doorhaalt als partner in zijn administratie. Daarnaast verlangen zij dat de pensioenuitvoerder het in de periode 1 november 1998 tot 8 februari 2002 opgebouwde partnerpensioen toekent aan consument 2.

Het verweer

- 2.11 De pensioenuitvoerder heeft de volgende verweren gevoerd.
- 2.12 De pensioenuitvoerder stelt zich op het standpunt J te hebben mogen administreren als partner van consument I omdat hij mocht en moest afgaan op de informatie die hij van de werkgever van consument I kreeg. De pensioenuitvoerder had niet de plicht te controleren of J partner was als bedoeld in de pensioenregeling. Een wijziging of verwijdering van de partnergegevens kan alleen door de verzekeringnemer, dat wil zeggen de werkgever, worden gedaan.
- 2.13 Verder voert de pensioenuitvoerder aan dat consument 2 niet kwalificeert als partner in de pensioenregeling zoals deze gold tot 1 januari 2002. De consumenten waren in de periode vóór 1 januari 2002 geen geregistreerde partners en ook geen echtgenoten. Er is dus geen recht op een partnerpensioen uit deze regeling.
- 2.14 Het verzekeren van een nabestaandenpensioen is volgens de pensioenuitvoerder bovendien niet ten koste gegaan van de opbouw van het ouderdompensioen van consument I. Het nabestaandenpensioen dat voor 1 januari 2002 is opgebouwd, is bovendien niet uitruilbaar.

3. De beoordeling

Inleiding

- 3.1 De commissie ziet zich gesteld voor de vraag of de pensioenuitvoerder gehouden is om zijn administratie zodanig aan te passen dat J niet langer kwalificeert als voormalig partner van consument I. Na beantwoording van deze vraag zal de commissie beoordelen of consument 2 over de periode 1 november 1998 tot 8 februari 2002 aanspraak heeft op partnerpensioen.

De pensioenuitvoerder moet administratie aanpassen

- 3.2 Om te bepalen wie in de verhouding tussen consumenten en pensioenuitvoerder als partner heeft te gelden is het pensioenreglement leidend.

Uit het door de pensioenuitvoerder ingebrachte reglement volgt dat iemand uitsluitend als partner voor het partnerpensioen kan worden aangemerkt indien sprake is van een huwelijk of een gezamenlijke huishouding van ten minste een half jaar blijkens bij de notaris opgemaakt samenlevingscontract.

- 3.3 De pensioenuitvoerder voert aan bij het administreren van J als partner van consument I af te hebben mogen gaan op de informatie die hij van de werkgever van consument I ontving. Dit is in beginsel juist. Indien een (gewezen) deelnemer echter gemotiveerd betwist dat sprake is (geweest) van een partnerschap, ligt het op de weg van de pensioenuitvoerder om zijn stelling op dit punt nader te onderbouwen.
- 3.4 De consumenten hebben gemotiveerd betwist dat J had te gelden als partner zoals bedoeld in het pensioenreglement door aan te voeren dat geen sprake was van huwelijk of gezamenlijke huishouding. Ook hebben consumenten aangevoerd dat consument I J niet bij de werkgever heeft aangemeld als partner.

De pensioenuitvoerder heeft twee pagina's uit zijn administratie ingebracht met overzichten van door de werkgever aangemelde deelnemers waarop J als partner van consument staat vermeld. Uit deze administratieve bescheiden kan niet worden opgemaakt per wanneer J door de werkgever zou zijn aangemeld en afgemeld. Ook ontbreekt een bericht van de werkgever waaruit de aan- en/of afmelding blijkt. Ten slotte heeft de pensioenuitvoerder ook geen stukken overgelegd waaruit blijkt dat J kwalificeerde als partner in de zin van het pensioenreglement. Evenmin is gesteld noch gebleken dat de pensioenuitvoerder ten tijde van het administreren van J als partner van consument I heeft gecontroleerd of sprake was van een huwelijk of notarieel verleden samenlevingscontract. De commissie stelt dan ook vast dat de pensioenuitvoerder niet heeft aangetoond dat J kwalificeerde als partner zoals bedoeld in het pensioenreglement. Dat de pensioenuitvoerder voor de juistheid en volledigheid van zijn deelnemersadministratie heeft vertrouwd op de controles door de werkgever moet voor zijn rekening blijven.

- 3.5 Gezien het vorenstaande oordeelt de commissie dat de pensioenuitvoerder zijn administratie zodanig dient aan te passen dat voor wat betreft de pensioenaanspraken van consument I J niet langer aangemerkt wordt als voormalig partner. Voor de goede orde wordt nog opgemerkt dat dit oordeel uitsluitend ziet op de rechtsverhouding tussen de consumenten en de pensioenuitvoerder en derhalve niet op de rechtsverhouding tussen de pensioenuitvoerder en J. Laatstgenoemde is immers geen partij in deze procedure en kan dus niet gebonden worden door deze uitspraak.

Er bestaat aanspraak op een hoger partnerpensioen

- 3.6 Vervolgens zal de commissie de vraag beantwoorden of de consument 2 over de periode 1 november 1998 tot 8 februari 2002 aanspraak heeft op partnerpensioen.

De consumenten vorderen dat consument 2 als partner wordt aangemerkt voor het door de pensioenuitvoerder eerder ten behoeve van J geadmistriceerde bijzonder partnerpensioen.

- 3.7 Ook voor het beantwoorden van deze vraag is het pensioenreglement leidend. Zoals de pensioenuitvoerder terecht aanvoert, kwalificeert consument 2 niet als partner zoals bedoeld in het tot 1 januari 2002 van kracht zijnde pensioenreglement. Uit de omschrijving van het begrippen ‘partner’ en ‘partnerschap’ in artikel 1 van het pensioenreglement is voor het zijn van partner voor het partnerpensioen vereist dat sprake is van een voor einde deelnemerschap aangegaan huwelijk of notarieel verleden samenlevingscontract. Consument 1 is per 1 september 2002 uit dienst getreden waarmee het deelnemerschap gelet op artikel 2 lid 4 van het pensioenreglement eindigt. Op dat moment waren de consumenten nog niet met elkaar gehuwd. Ook was geen sprake van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst. Op basis van het pensioenreglement zoals dit tot 1 januari 2002 luidde, bestond er derhalve geen aanspraak op partnerpensioen.
- 3.8 Per 1 januari 2002 is de regeling voor het partnerpensioen gewijzigd. Onder punt 2 en 4 van het addendum volgt dat per 1 januari 2002 voor iedere deelnemer, ongeacht burgerlijke staat, een uitruilbaar levenslang nabestaandenpensioen is verzekerd. Dit fictief nabestaandenpensioen wordt omgezet in een verzekerd nabestaandenpensioen voor de deelnemer die op of na 1 januari 2002 huwt of een partnerschap aangaat. Aan deze gewijzigde regeling is niet de voorwaarde verbonden dat het huwelijk of partnerschap voor einde deelneming wordt aangegaan. Als gevolg van het na einde dienstverband gesloten huwelijk tussen de consument bestaat hiermee per 1 januari 2002 aanspraak op partnerpensioen.

4. De beslissing

De commissie beslist dat de pensioenuitvoerder zijn administratie zodanig aanpast dat J niet langer wordt aangemerkt als (voormalig) partner van consument 1. Daarnaast beslist de commissie dat de pensioenuitvoerder administreert dat consument 2 per 1 januari 2002 kwalificeert als partner van consument 1. Aan vorenstaande dient binnen vier weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd te zijn voldaan.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit de pensioenovereenkomst en het addendum

In het pensioenreglement zijn de volgende relevante bepalingen opgenomen:

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

(...)

c. nabestaande

(...)

2. Partner de ongehuwde persoon, die geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de ongehuwde (gewezen) deelnemer is en bij diens overlijden met hem/haar samenwoont krachtens een voor het einde van het deelnemerschap aangegaan partnerschap;

(...)

d. partnerschap: de gezamenlijke huishouding die de ongehuwde (gewezen) deelnemer met zijn/haar partner blijkt een notarieel verleden samenlevingscontract gedurende ten minste een half jaar voert; in dit contract dienen enige vermogensrechtelijke aangelegenheden te worden geregeld;

(...)

Artikel 2. Deelnemerschap

(...)

4. Het deelnemerschap eindigt zodra de dienstbetrekking tussen de werknemer en de werkgever eindigt, maar uiterlijk op de pensioendatum.

Artikel 3. Pensioenaanspraken

(...)

Artikel 3.2: De deelnemer verkrijgt aanspraak op levenslang nabestaandenpensioen voor zijn/haar echtgeno(o)t (e) c.q. partner, zodra deze deelnemer zijn/haar huwelijk c.q. partnerschap aan de werkgever heeft gemeld onder overlegging van nodige bewijsstukken.

In het addendum zijn de volgende relevante bepalingen opgenomen:

Per ingang van 1 januari 2002 is het wettelijke recht op uitruil van levenslang nabestaandenpensioen van kracht. Als gevolg hiervan gelden per 1 januari 2002 voor deze pensioenregeling de volgende bepalingen:

1. Per 31 december 2001 wordt de premievrije aanspraak, of indien dit hoger is, het per die datum tijdsvenredig recht vastgesteld van het nabestaandenpensioen dat bij beëindiging van de deelneming een premievrije aanspraak oplevert. Dit nabestaandenpensioen is niet uitruilbaar.

2. In aanvulling op hetgeen bepaald is in het pensioenreglement, wordt vanaf 1 januari 2002 ten behoeve van iedere deelnemer, ongeacht burgerlijke staat, een uitruilbaar levenslang nabestaandenpensioen verzekerd, dat betrekking heeft op de periode vanaf 1 januari 2002.

(...)

4. Voor de deelnemer die op of na 1 januari 2002 in het huwelijk treedt (indien partnerpensioen niet van toepassing is) c.q. een partnerschap aangaat (indien partnerpensioen wel van toepassing is) en waarvoor op grond van lid 1 van dit wijzigingsblad een fictief nabestaandenpensioen is vastgesteld, geldt het volgende. Het fictieve nabestaandenpensioen wordt omgezet in een verzekerd nabestaandenpensioen, dat uitgekeerd wordt in geval van overlijden van de deelnemer en dat niet uitruilbaar is.